

Mi lesz az élelmiszeruzsorával?

— A drágaság okai. —

Napjainkban a háborus hírek és a politika mellett nincs aktuálisabb téma az élelmiszerdrágaságnál, illetve az ebből eredő uzoránál. Az a közismert mondás, hogy ma holnap alig tudnak megélni az emberek, tényleg a valóság felé közeledik, mert az élelmiszereknek napról-napra nagyobb megdrágulása a *tömeg-nyomor* felé vezet.

Szinte közhely már emlegetni, annyira köztudattá vált, hogy a megélhetés ma százszorta nehezebb, mint régente volt. Bárhova megyünk, akárhova nézünk, mindenfelé panaszos, elégedetlen embereket látunk. S ez egyedül az egyre fokozódó nagy drágaságnak tulajdonítható, mely egyre több gonddal keseríti az embereket. A gond ma az uralkodó planéta, az ver tanyát az alsóbb néposztályok, de még a középosztály hajlékaiban is. A legszegényebb osztály inséges állapotával versenyre kelt a kisemberek és a középosztály nyomora, szenvedése. S ez a létért való küzdelem még súlyosabb, elviselhetetlenebb, mint a legszegényebb néposztályé, mert ez utóbbi már régen beletörődött helyzetébe, illetve már javított valamit rajta. De kis- és középosztálybeli emberek régebben még nem ismerték a nagy drágasággal járó inség ezer baját s így a nélkülözést csak most kénytelenek megismerni, amikor a legnehezebb.

Csak az uzorások dörzsölik vigan a kezeiket, azok az élelmiszerárusok, akik minden hatósági ellenőrzés nélkül halásznak a zavarosban és fosztogatják, pusztítják a gondok között tengődő szegény embereket. Mert a mostani idő a legalkalmasabb az uzoráskodásra. A kormány csak a hadsereg részére szükséges milliók behajtásával van elfoglalva s így nem ér rá a közélet javításáról gondoskodni. S ez csak még jobban fölbátorítja az élelmiszeruzsorásokat, akik úgy csalják a szegény fogyasztókat, ahogy nekik tetszik. A háziur, a mézszáros, a fűszeres, a szenes és a többiek egymást igyekeznek tullicitálni az uzoráskodásban. Nemcsak jogos tehát, hanem égető szükség immár, hogy a törvényhozás, illetve a kormány, akár közvetlenül törvény útján, akár a törvényhatóságok útján szabályrendeletileg a sok millió fogyasztónak nemcsak érdekét, hanem már fenyegetett létfenntartását megvédelmezze és biztosítsa. Ha a régi jó világban meg tudták védeni a hatóságok a nép érdekeit, úgy a mai nehéz megélhetési viszonyok mellett még inkább megtehetnék. Pedig régente nem szorultak rá

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző

Cím *Mi lesz az élelmiszeruzsorával?*

Forrás: Budapest

Bp

1912 X/5

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Osztályozás

Tárgy

381.6

Hely

Idő

v. 1912ⁿ

Személy

Helyszám

az emberek a hatóságok védelmére, olyan nevétségesen olcsó volt minden.

Itt van például Debrecen városának egy 1836-ban kiadott rendelete, melyben többek között kötelezőleg kimondja, hogy *egy pár csirke piaci ára huszonnégy krajcár, a bor itcége hat krajcár, ennél többet büntetés terhe alatt még kérni se szabad*, mert a nemes magisztrátus nem türi meg a népnyzást. Micsoda boldog állapot lehetett az, amikor ilyen olcsó árak emlelt még hatósági védelemben is részesültek a régi emberek az árusok esetleges tulkapásai ellen. S milyen szomorú a nép mai helyzete, amikor a kormány és hatóság minden védelme, sőt hallgatólagos beleegyezése mellett horribilis árakat követelnek a meghamisított élelmiszerért. Igaz ugyan, hogy a termelő is kényszerhelyzetben van, mert ma a termelési ágazatnál is jóval drágábbak a viszonyok, mint évtizedekkel ezelőtt, de viszont az is bizonyos, hogy ez a drágábbban alakult termelési viszony még nem jogosult fegyvere a termelőknek s még kevésbé a közvetítő kereskedőknek arra, hogy a terményeket olyan magas áron juttassák a fogyasztók elé, amely már semmi arányban nem áll a termelt áruk tulajdonképpeni értékével.

A Központi Vásárcsarnok vezetőségétől nyert értesülésünk szerint az általános drágaságnak, illetve az élelmiszerek árának folytonos emelkedése alig van valami összefüggésben a sokat emlegetett rossz termésviszonyokkal. A drágaságot nálunk *mesterségesen tenyészítik*, éppen úgy mint a hozzávaló okokat. Termelő, kereskedő rohamosan gazdagodni akar s a legcesekélyebb alkalmat is megragadja, hogy srófoljon az

árakon. Tagadhatatlan, hogy a termés nem a legkedvezőbb volt ebben az évben, de hát az élelmes spekulánsok nem is a termés szerint mérlegelik az árakat. Ezek a ravasz emberek kizárólag ezt a szegény országot megnyomorító kormányt utánozzák az árak emelésében. Az élelmiszerekkel üzérkedő árusok ugyanis nyíltan a vásárló közönség szemébe vágják, hogy *ők azért emelték föl az élelmiszerek árát, mert a kormány fölemelte a vasuti tarifát*. S bár a régi és a mai vasuti díj közötti különbség elenyészően csekély, ők százszorosán hajtják be a vásárlókon ezt a kis különbséget. Így srófolták föl az árakat a dohány áremelése idején is s így ragadják meg a legkisebb alkalmat is arra, hogy lenyuzzák a közönség bőrét a saját zsebük jól felfogott érdekében. S ez a gyalázatos uzoráskodás — amint az az élelmiszerek árainak kimutatásából látható — egyre nagyobb mérveket ölt. Itt van például a bor, melynek árát tegnapi mára *husz százalékkal* emelték föl. Rossz volt a szőlőtermés — mondják s ez elég ok volt arra, hogy a tavalyi jó termésből préselt bort is megdrágítsák. *Burgenyából azonban jó termés volt, mégis fölemelték az árát*. Takarmányból is termelt elég, azért a *hus és a tej ára mégis emelkedett*, ugyszintén a többi élelmiszer is.

S ennek a beláthatatlan következményeket előidéző uzorának egyedül a kormánynak s a hatóságoknak közönye az oka s ennek lesz tulajdonítható, ha az éhező néptömeg egyszer csak föllázad, mint Róma népe, mely cirkuszért és kenyérért ordított. A mi szegény népünknek azonban nem kell már több cirkusz, mivel azt látott már eleget a politika porondján. Csak

kenyeret, megélhetést kíván a nép, de ezt a kenyeret is egyre vékenyabbra vágják azok a lelketlen uzorások, akik a nép, a dolgozó szegény emberek véres verejtéke árán akarnak rohamosan meggazdagodni

H. S.